

**Ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri määruse
„Ettevõtjate võrkudega liitumise programm“ eelnõu seletuskiri**

1. Sissejuhatus

Vabariigi valitsuse tegevusprogramm 2016–2019 seab eesmärgiks töötada välja infrastruktuuri võrkudega liitumise programm ettevõtjatele. Infrastruktuuri võrkudena, millega liitumiseks või olemasolevate mahtude suurendamiseks toetust saab taotleda, sätestab määrus elektri-, vee- ja kanalisatsiooni ning sidevõrgu. Meedet rakendab Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus. Toetuse andmise eesmärgiks on võrguga liitumise kitsaskoha leevendamine ettevõtjale ning seeläbi ettevõtja lisandväärtuse kasvatamine ja töökohtade loomine. Programmi sihtpiirkond on Eesti, välja arvatud Tallinna linn koos piirnevate omavalitsustega ning Tartu linn. Toetus on suunatud nii tegutsevatele kui ka alustavatele ettevõtjatele, kes on äriregistris registreeritud.

Eelnõu ja seletuskirja koostas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi majandusarengu osakonna ekspert Kaupo Sempelson (tel: 625 6350, e-post: kaupo.sempelson@mkm.ee). Juriidilise ekspertiisi tegi õigusosakonna õigusnõunik Hendrick Rang (tel: 625 6351, e-post: hendrick.rang@mkm.ee) ja keeleteoimetuse Kristiane Liivoja (tel: 625 6370, e-post: kristiane.liivoja@mkm.ee).

2. Määruse eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määruse § 1 sätestab programmi eesmärgid ja oodatavad tulemused, milleks on võrkudega ühinemise kitsaskoha leevendamine ettevõtjatele. Selle kaudu peavad paranema ka ettevõtja majandustulemused. Tulemusena peab toetust saanud ettevõtja lisandväärtus töötaja kohta kasvama (kui toetust saab tegutsev ettevõtja, kelle varasem lisandväärtus töötaja kohta on olemas) või ettevõtja peab looma kaks töökohta (kui puudub varasem tegevusajalugu, mille tõttu ei ole lisandväärtus töötaja kohta mõõdetav). Ettevõtja võib saavutada ka mõlemad tulemused, kuid tegutsevale ettevõtjale on kohustuslik lisandväärtuse kasvu saavutamine.

Programmi väljundindikaatoritena defineeritakse esitatud taotluste arv, toetatud projektide arv ja lõpetatud projektide arv. Väljundindikaatoreid mõõdetakse liitumise liikide lõikes koos mahtudega. Tulemusindikaatorina mõõdetakse toetust saanud ettevõtja lisandväärtuse kasvu töötaja kohta kaks aastat pärast projekti lõppu taotluse esitamisele eelnenud aastaga võrreldes, mis peab olema vähemalt 10%. Alustava ettevõtja puhul, kelle lisandväärtuse algtaase puudub, peab hiljemalt kaks aastat pärast projekti lõppu tekkima vähemalt kaks täistööajaga töökohta. Nende kahe täistööajaga töökoha aastane palgafond kokku peab olema minimaalselt 33 600 eurot – selline määr võimaldab maksta palka, mis ületab sihtpiirkonna keskmise. Lisandväärtuse kasvu ja loodavaid töökohti arvestatakse ettevõtjapõhiselt, st olukorras, kus ettevõtjal on mitu üksust, peab mõju olema piisav, et laieneda ettevõtjale tervikuna.

Määruse §-s 2 defineeritakse olulisemad kasutatavad mõisted.

Määruse §-ga 3 määratletakse rakendamise sihtpiirkond ja sihtrühm. Programmi rakendatakse Eesti territooriumil, välja arvatud Tallinna ja Tartu linn ning Tallinna linnaga piirnevad kohalikud omavalitsused. See määratlus jääb kehtima ka pärast haldusreformi tulemusel muutunud kohalike omavalitsuste piire. Eristamise põhjuseks on soov toetada regionaalarengut, mistõttu erisus on põhjendatud. Lisaks kompenseerib asukohapõhine eelis

võimalikku turutõrget programmi sihtpiirkonnast välistatud omavalitsustes. Sihtrühmaks on nii alustav kui ka tegutsev ettevõtja, seega kõik Eestis registreeritud ettevõtjad, kes on taotluse esitamise hetkel äriregistris registreeritud, sõltumata tegevusalast.

Määruse § 4 sätestab, et programmi väljatöötamise eest vastutab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning elluviimise eest Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus.

Määruse § 5 määratleb projekti elluviimise perioodi kestuse. Programmis toimub jooksev taotlemine, kuni eelarvelisi vahendeid jätkub. Projekti, milleks toetust taotletakse, maksimaalne kestus saab olla 24 kuud. Määratakse kindlaks projekti abikõlblikkuse periood, mis algab taotluse esitamise hetkest või taotluses märgitud ja taotluse rahuldamise otsuses sätestatud kuupäevast, mis ei tohi olla hilisem kui 6 kuud taotluse esitamisest arvates.

Määruse § 6 käsitleb toetuse suurust ja omafinantseeringut. Määratakse, et toetuse maksimaalne suurus projekti kohta on 100 000 eurot ja minimaalne 5000 eurot. Taotleja omafinantseering peab moodustama vähemalt 40% projekti abikõlblikest kuludest, mis tähendab maksimaalset toetusmäära kuni 60% projekti abikõlblikest kuludest. Täpsustatakse, et omafinantseeringu hulka arvatakse vaid toetuse saaja tehtavad abikõlblikud kulud.

Määruse §-s 7 täpsustatakse vähese tähtsusega abi reegleid. Programmi raames antav toetus on vähese tähtsusega abi, mille andmisel järgitakse Euroopa Komisjoni määruses (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8), ning konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud. Taotlejale kolme järjestikuse majandusaasta jooksul antud vähese tähtsusega abi koos käesoleva toetusega ei tohi ületada 200 000 eurot ühe ettevõtja kohta. Üheks ettevõtjaks loetakse komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 artikli 2 lõikes 2 nimetatud ettevõtjat ning abi kumuleerimisel võetakse arvesse eelnimetatud määruse artiklis 5 toodut. Kui toetuse andmise korral ületatakse vähese tähtsusega abi ülemmäära, toetusotsust ei tehta. Kui toetust taotletakse suuremas summas, kui taotleja on vähese tähtsusega abina õigustatud saama, vähendatakse taotleja nõusolekul toetuse summat vähese tähtsusega abi ülemmäärani. Kui taotleja vähendamise ees ei nõustu, teeb Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus taotluse rahuldamata jätmise otsuse, mille teeb taotlejale teatavaks.

Määruse §-s 8 loetletakse toetatavad tegevused ja abikõlblikud kulud. Programmist toetatakse võrguga liitumist või olemasoleva võrgu läbilaskevõime suurendamist, kui see on vajalik ettevõtlustegevuseks. Vajalikkus tuvastatakse esitatud taotlusdokumentide põhjal. Võrguühenduse väljaehitamine ettevõtja poolt, kes ei ole võrguettevõtja, on toetatav ainult juhul, kui ehitaja hinnapakkumistest nähtub, et ehituse hind on sellise ettevõtja poolt odavam kui võrguettevõtja pakutav ehituse hind. Mittevõrguettevõtja ehituse puhul peab taotleja võtma kaks võrreldavat hinnapakkumist lisaks võrguettevõtja hinnapakkumisele. Kui ehitaja on võrguettevõtja, siis võrdlevaid hinnapakkumisi võtma ei pea. Juhul kui võrguga liitumise ehitamiseks on sätestatud erinõuded, peab mittevõrguettevõtja kvalifitseerumiseks omama vastavaid pädevusnõudeid – kui ettevõtja neid ei oma, siis hinnapakkumine ei kvalifitseeru.

Abikõlblikud kulud on alljärgnevad: tasu võrguga ühendamise eest (liitumistasu) ja tasu tarbimis- või tootmistingimuste muutmise eest (tingimuste muutmise tasu). Kulu on abikõlblik tingimusel, et taotluse esitamise hetkeks ei ole sõlmitud eelnevat ehituslepingut, vältimaks tühimõju. Abikõlblikud on kulud, mis tehakse projekti abikõlblikkuse perioodil ning 45 päeva pärast abikõlblikkuse perioodi lõppu. Abikõlblikud tegevused peavad olema teostatud abikõlblikkuse perioodil, st neile ei laiene erinevalt abikõlblikest kuludest 45

päevane lisaperiood pärast abikõlblikkuse perioodi lõppu. Samasse perioodi peab jääma ka võrgulepingu sõlmimine võrguettevõtjaga. Sama ettevõtja võib taotleda toetust liitumiseks erinevate võrkudega, kui toetussumma kokku ei ületa toetuse maksimaalset suurust ning ehitamine erinevatel objektidel toimub abikõlblikkuse perioodi jooksul. Käibemaks abikõlblik ei ole.

Määruse § 9 sätestab nõuded taotlejale ja taotlusele. Taotleja peab olema äriregistris registreeritud. Samuti peab tegu olema kinnistu, millel liitumine aset leiab, omanikuga, või peab taotleja omama rendi- või üürilepingut, hoonestusõigust või kasutusvaldust vähemalt viis aastat pärast projekti lõppu. Kuna tähtajatut lepingut on kergem üles öelda, siis suurema õiguskindluse tagamiseks tähtajatu üürilepingu alusel kinnisasja üüriv taotlejale toetust ei anta. Samuti peab taotleja saavutama 10% lisandväärtuse kasvu kahe aasta jooksul pärast projekti lõppemist, või kui tegu on alustava ettevõtjaga, looma vähemalt kaks töökohta minimaalse palgafondiga kokku 33 600 eurot aastas (kahe täistööajaga töökoha peale kokku). Taotleja maksu- või maksevõlg koos intressidega ei tohi olla suurem kui 100 eurot või peab see olema ajatatud. Maksuvõla ajatamise korral peavad maksud olema tasutud ajakava kohaselt. Samuti peavad täidetud olema varasemad toetuse tagasimakse nõuded, kui neid on ettevõtjale esitatud. Omafinantseeringu olemasolu kinnitab taotleja oma allkirjaga. Taotleja või tema üle valitsevat mõju omava isiku suhtes ei tohi olla algatatud likvideerimis-, sundlõpetamis- või pankrotimenetlust ega tehtud pankrotiotsust. Ka peab taotleja omakapital vastama äriseadustikus nõutule. Nende nõuetega välistatakse toetus jätkusuutmatutele ettevõtjatele.

Taotluse osas seab määrus järgmised tingimused: taotlus koosneb taotlusvormist, liitumistaotlusest ning võrguettevõtja liitumispakkumisest või võrguühenduse ehitamise hinnapakumisest. Võrguühenduse ehitamise puhul mittevõrguettevõtja poolt peab olema taotlusele lisatud kolm võrreldavat hinnapakumist, millest üks on võrguettevõtjalt. Taotleja peab ka kirjalikult kinnitama, et tal on projekti realiseerimiseks nõutud omafinantseering. Samuti peab taotlusele olema lisatud vabas vormis ettevõtja üksuse asukoha kohaliku omavalitsuse kaaskiri, mis sisaldab hinnangut projektile. Taotlus peab sisaldama järgmist teavet: taotleja äriühingu nimi koos registrikoodiga; projekti nimi, eesmärgid ja tulemused; projekti elluviimise algus- ja lõpptähtpäev; informatsioon taotleja vastavuse kohta määruse nõuetele; projekti eelarve; taotleja kinnitus nõutavate vahendite olemasolu kohta toetuse omafinantseerimiseks; andmed ettevõtja või projektiga seotud võrguga liituva üksuse töökohtade arvu ja lisandväärtuse kohta; ettevõtja või võrguga liituva üksuse arendamise tegevuskava lisandväärtuse suurendamiseks töötaja kohta ja töökohtade loomiseks, ning kui on kavas saavutada või suurendada eksporti, siis ka vastav tegevuskava; toetuse vajalikkuse põhjendus ja ergutava mõju väljatoomine koos tegevuste kirjelduse ja ajakavaga, ning juhul, kui taotleja ei ole kinnistu omanik, siis kinnistu omanikuga sõlmitud rendi-, hoonestusõiguse või kasutusvalduse leping. Kui ettevõtja on valinud mittevõrguettevõtja pakkumise, siis tuleb täiendavalt esitada kvalifikatsiooni tõendavad pädevustunnistused, juhul kui sellised erinõuded on ehitamisele seatud.

Määruse § 10 käsitleb taotluste esitamist. Määrus sätestab, et taotlemine toimub jooksvalt, taotluste vastuvõtu avamisest teavitatakse Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse veebilehel ja üleriigilises meedias. Taotlus esitatakse Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse e-teeninduse kaudu taotleja esindusõigusliku isiku digiallkirjaga. Ühtlasi tagab Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus taotlejale võimaluse enne taotluse esitamist saada oma projektile eelnõustamist, mille käigus juhatakse tähelepanu kavandatava taotluse võimalikele tehnilistele ja sisulistele puudustele ning antakse soovitusi ja tehakse ettepanekuid nende kõrvaldamiseks.

Määruse § 11 ja § 12 käsitlevad taotluste menetlemist ja hindamist. Taotluse menetlemise tähtajaks on kuni 30 tööpäeva alates taotluse esitamisest. Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus viib kolme tööpäeva jooksul alates taotluse registreerimisest läbi taotluse nõuetele vastavuse kontrolli. Kui taotlus ei vasta kehtestatud nõuetele või on vajalik täiendav teave projekti kohta, on Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusel õigus nõuda taotluse vastavusse viimist kehtestatud nõuetega, täiendava dokumentatsiooni esitamist või muudatuste tegemist taotluses toodud andmetesse kuni 10 tööpäeva jooksul arvates vastava nõude esitamisest. Taotluse menetlemise tähtaeg pikeneb antud aja võrra. Taotluse osas, mis ei vasta nõuetele ning mida ei viida tähtajaks nõuetega vastavusse, teeb Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus mitterahuldamise otsuse ja teavitab otsusest taotlejat. Menetlemine toimub taotluste esitamise järjekorras. Nõuetele vastavaid taotlusi hindab Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus.

Kui taotlus vastab nõuetele, hindab seda Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse moodustatud hindamiskomisjon, mille koosseis kooskõlastatakse eelnevalt ministeeriumiga ja avalikustatakse Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse veebilehel. Hindamiskomisjoni puudutav on reguleeritud Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse hindamiskomisjonide töökorras. Taotlemist puudutavad dokumendid avaldab Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus oma veebilehel hiljemalt taotlemisest teavitamise hetkeks.

Taotluste hindamisel võetakse arvesse järgmisi kriteeriume: plaanitav lisandväärtuse kasv töötaja kohta; projekti ergutav mõju ettevõtja majandustulemustele; ettevõtja või võrguga liituva üksuse arendamise tegevuskava realistlikkus ning jätkusuutlikkus; võrguga liitumisega seotud kitsaskoha olulisus ettevõtja plaanitavas arendustegevuses; ning projekti tulemusel luuakse täiendavaid töökohti, mille kogupalgafond on minimaalselt 33 600 eurot aastas. Ekspordi saavutamist või kasvatamist arvestatakse hindamisel lisapunktidega.

Hindamiskomisjon hindab vastavaks tunnistatud taotlusi järgmiste kriteeriumite lõikes:

- Hindamiskriteerium 1. Projekti mõju programmi tulemusindikaatorite saavutamisele. Hindamiskriteeriumi osakaal on 50% maksimaalses koondhindes.
- Hindamiskriteerium 2. Projekti ergutav mõju ettevõtte majandustulemustele. Hindamiskriteeriumi osakaal on 20% maksimaalses koondhindes.
- Hindamiskriteerium 3. Võrguga liitumisega seotud kitsaskoha olulisus ettevõtja plaanitavas arendustegevuses. Hindamiskriteeriumi osakaal on 10% maksimaalses koondhindes.
- Hindamiskriteerium 4. Ettevõtja või võrguga liituva üksuse arendamise tegevuskava realistlikkus ja jätkusuutlikkus. Hindamiskriteeriumi osakaal on 20% maksimaalses koondhindes.
- Hindamiskriteerium 5. Taotluste hindamisel antakse täiendavaid eelistuspunkte projektile, mille tulemusel saavutatakse või kasvatatakse ekspordivõimekust.

Kriteeriumeid 1–4 hinnatakse skaalal 0–4 (4 – väga hea; 3 – hea; 2 – rahuldav; 1 – nõrk; 0 – puudulik). Ekspordi saavutamine või kasvatamine lisab koondhindele vastavalt 5% või 10%. Hinnang taotlusele loetakse positiivseks, kui sellele hindamisel antud kaalutud keskmine koondhinne on vähemalt 2,75. Hinnang taotlusele loetakse negatiivseks ning taotlus ei kuulu rahuldamisele juhul, kui sellele hindamisel antud kaalutud keskmine koondhinne on alla 2,75 või kriteeriumit 1 hinnatakse hindegaga 1 või vähemalt üht kriteeriumitest 2–4 on hinnatud hindegaga 0. Juhul, kui hindamiskriteeriumit hinnatakse selliselt, hindamine katkestatakse ning taotlus edasisele hindamisele ei kuulu.

Hindamiskomisjon teeb Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusele ettepaneku projekti rahuldamiseks, osaliseks rahuldamiseks, kõrvaltingimusega rahuldamiseks või rahuldamata jätmiseks. Taotluse rahuldamise otsuse teeb Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus. Rahuldamise ettepanek tehakse lävendi ületanud projektide puhul, kui nende täielikuks rahastamiseks jätkub vahendeid. Osalise rahuldamise ettepanek tehakse lävendi ületanud projekti puhul, kui taotluse täielik rahuldamine ei ole võimalik taotluste rahastamiseks ette nähtud toetuse mahu tõttu või kui see ei ole põhjendatud, arvestades taotletud toetuse summat, projekti tegevusi ja nendega saavutatavaid tulemusi. Kõrvaltingimusega rahuldamisega ettepanek tehakse lävendi ületanud projekti puhul, kui ettevõtja või võrguga liituva üksuse arendamise tegevuskava elluviimiseks on taotlejal vajalik kaasata raha väljastpoolt ettevõtjat, kuid selle rahastuse osas puudub taotluste hindamise hetkel lõplik otsus, puudub kehtiv rendileping või muul põhjendatud juhul. Hindamiskomisjon teeb ettepaneku ka lõpptähtaja seadmiseks tingimuse täitmisele, mis ei või olla hilisem kui kuus kuud tingimusliku rahuldamise otsuse kuupäevast.

Rahuldamata jätmise ettepanek tehakse lävendit mitteületanud projektide puhul. Ühtlasi toob määrus välja, et projektide arvelt vabanevaid vahendeid on võimalik kasutada järgmiste taotluste rahuldamiseks. Rahuldamise otsust võib põhjendatud juhtudel muuta, tehes seda 30 tööpäeva jooksul, kui asjaolud Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusele teatavaks saavad.

Määruse § 13 käsitleb aruannete esitamist. Projekti vahe- ja lõpparuanded esitab toetuse saaja taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tähtaegadel ning järeларуanded 24 kuud pärast projekti lõppu. Aruandlusperioodi pikkus on maksimaalselt 24 kuud. Toetuse saaja esitab projekti lõpparuande hiljemalt 45 päeva jooksul pärast projekti abikõlblikkuse perioodi lõppu. Aruandevormid (rakendusdokumendid) kehtestab Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus kooskõlastatult ministeeriumiga ja avalikustab need oma veebilehel. Projekti aruanded esitab toetuse saaja Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse e-teeninduse kaudu digitaalselt allkirjastatuna. Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus kinnitab või lükkab tagasi vahe- ja lõpparuanded hiljemalt 20 tööpäeva jooksul alates nende registreerimisest. Kui aruande kontrollimisel avastatakse ebatäpsusi, teatatakse sellest viivitamata toetuse saajale ja määratakse tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks. Puuduste kõrvaldamiseks antakse aega kuni kümme tööpäeva, mille võrra pikeneb menetlemise tähtaeg.

Määruse § 14 reguleerib toetuse väljamaksmist. Toetus makstakse välja toetuse saajale vastavalt rahuldamise otsuses toodud tingimustele. Etapiviisilise maksmise puhul eelneb väljamaksele vahearuande kinnitamine. Pärast lõpparuande kinnitamist väljamakstava lõppmakse summa peab moodustama vähemalt 20% toetuse kogumahust. Maksetaotluste esitamine toimub Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse e-teeninduse kaudu ning maksetaotlus esitatakse koos vahe- või lõpparuandega. Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus menetleb maksetaotlust kuni 20 tööpäeva. Kui maksetaotluse menetlemisel avastatakse ebatäpsusi, teatatakse sellest viivitamatult toetuse saajale ja määratakse puuduste kõrvaldamiseks kuni 10-tööpäevane tähtaeg. Maksetaotluse menetlemise tähtaeg pikeneb antud aja võrra. Projektile, mille osas on tehtud kõrvaltingimusega rahuldamise otsus, tehakse väljamakseid pärast otsuses seatud tingimuste täitmist. Toetuse maksmise eeldusteks on: abikõlblike kulude tekkimine ja tasumine, kulude tekkimist tõendavate dokumentide või nende koopiate esitamine Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusele ning Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusele vastava aruandeperioodi vahe- või lõpparuande koos maksetaotlusega esitamine ja nende aktsepteerimine Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse poolt. Lisaks tuleb kõik projekti raames tehtud kulud välja maksta toetuse saajale kuuluva(te)lt pangakonto(de)lt.

Määruse § 15 reguleerib toetuse saaja kohustusi. Toetuse saaja kohustub järgnevat: tagama rahuldamise otsuses ettenähtud omafinantseeringu; kasutama toetust rahuldamise otsusega vastavuses; tagastama toetuse, kui Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus nõuab toetuse saajalt toetuse osaliselt või täielikult tagasi; esitama Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse ettenähtud vormil, viisil ja tähtaja jooksul nõutud informatsiooni ja aruandeid; pidama eraldi raamatupidamisarvestust toetuse ning omafinantseeringu kasutamise kohta; samuti eristama selgelt oma raamatupidamises toetatava projekti kulusid ja neid kajastavaid kulu- ja maksedokumente oma muudest kuludest ning kulu- ja maksedokumentidest; taotlema Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuselt nõusolekut taotluses sisalduva projekti kestuse, tegevuste või eesmärkide muutmiseks, esitades vastava muutmistaotluse projekti abikõlblikkuse perioodil; kandma kõik kuld, mis tulenevad projekti kallinemisest võrreldes rahuldamise otsuses kajastatud summaga; võimaldama teostada kohapealset kontrolli ja auditit ning järelevalvet toetuse ning omafinantseeringu kasutamist kajastavate kulu- ja maksedokumentide üle, sh võimaldama kontrollijal juurdepääsu kõikidesse ruumidesse ja territooriumidele, mida ta omab, rendib või mistahes muul moel kasutab; andma kontrollija käsutusse kõik soovitud andmed ja dokumendid viie tööpäeva jooksul arvates vastava teate saamisest; osutama kontrolli, auditi ja järelevalve kiireks läbiviimiseks igakülgset abi; näitama toetuse kasutamisel Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse poolt etteantud viisil, et tegemist on toetusega; säilitama toetuse ja projekti teostamisega seonduvat dokumentatsiooni ja materjale seitse aastat; tagama projektiga hõlmatud kinnistu kasutuse taotluses ning rahuldamise otsuses toodud eesmärkidel ja tingimustel viie aasta jooksul projekti lõppemisest ning mitte sooritama selle vara osas tehinguid, mis annavad nimetatud aja jooksul mõnele isikule või asutusele põhjendamatu eelisseisundi; kooskõlastama Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusega projektiga hõlmatud kinnistu osas õiguste üleandmise korral üleandmise tingimused ning edasise vastutuse vara sihtotstarbelise kasutuse eest; viivitamatult kirjalikult informeerima Ettevõtluse Arendamise Sihtasutust kõigist esitatud andmetes toimunud muudatustest või asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada toetuse saaja kohustuste täitmist. Sellised asjaolud võivad olla nt aadressi või volitatud esindajate muutumine, seda ka siis, kui eelnimetatud muudatused on registreeritud avalikus registris või avalikustatud massiteabevahendite kaudu. Samuti tuleb Ettevõtluse Arendamise Sihtasutust viivitamatult kirjalikult informeerima projekti teostamise käigus ilmnenu asjaolust, mis ohustab projekti tulemuse saavutamist ning projekti edasise jätkamise otstarbekust.

Määruse § 16 kohaselt on toetuse saajal õigus saada Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuselt informatsiooni ja nõuandeid, mis on seotud nõuete ja kohustuste täitmise ning hindamise ja menetlemisega.

Määruse § 17 määrab Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse kohustused. Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus kohustub: nõustama taotlejaid projektiga seotud küsimustes; tegema taotlus- ja aruandevormid ja asjakohased juhendmaterjalid kättesaadavaks oma veebilehel; teavitama toetuse saajaid viivitamatult toetuse kasutamist reguleerivates dokumentides tehtud muudatustest; ning taotluse läbi vaatama hiljemalt 30 tööpäeva jooksul ja viivitamatult teavitama toetuse saajat aruannete maksetaotluse heakskiitmise või tagasi lükkamise otsusest. Pärast rahuldamise otsust teeb Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus oma veebilehel kättesaadavaks toetuse saaja nime, projekti nimetuse ning toetuse ja projekti kogumahu. Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus ei avalda taotlejate ja taotluste kohta menetluse käigus saadud informatsiooni (välja arvatud eelnevalt nimetatud informatsioon) ega dokumente, välja arvatud õigusaktides sätestatud juhtudel. Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus on kohustatud säilitama toetuse andmisega seotud dokumente 10 aastat viimasest otsusest arvates.

Määruse § 18 määratleb Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse õigused, milleks on: teostada kohapealset kontrolli ja auditit toetuse ning omafinantseeringu kasutamist kajastavate kulu- ja maksedokumentide osas; nõuda täiendavate andmete ja dokumentide esitamist; vähendada toetust, juhul kui toetuse saaja omafinantseering väheneb alla nõutud määra; ning projekti eelneva etapi käigus tingimustele mittevastavate kulude võrra vähendada projekti järgneva etapi eest väljamakstavat toetust ja nõuda toetus osaliselt või täies ulatuses tagasi, kui toetuse saaja ei saavuta projekti eesmärgi või kavandatud tulemusi.

3. Määruse eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse eelnõu mõjud

Määruse eelnõu mõjutab positiivselt ettevõtluse arengut lisandväärtuse kasvu ja lisanduvate töökohtade näol Eesti majanduses. Eelnõu mõjutab positiivselt regionaalarengut, kuna toetus on suunatud ettevõtjatele, kes tegutsevad väljapool Tallinna linnapiirkonda ja Tartut. Eelnõu mõjutab ettevõtjaid, kel on vajadus liituda elektri-, vee- ja kanalisatsiooni- või sidevõrkudega või olemasolevat läbilaskevõimsust suurendada. Eelnõu mõjutab positiivselt investeringuid ja ettevõtlusega alustamist, kuna toetuse taotleja tegutsemisajale piiranguid seatud ei ole.

Aastal 2015 kuulus loodava programmi sihtpiirkonda 49 492 ettevõtjat, kogu Eesti ettevõtjate arv oli 2015. aasta seisuga 117 398 (Statistikaameti andmetel). Seega moodustavad sihtrühma kuuluvad ettevõtjad ligikaudu 42% kogu Eesti ettevõtjatest. Samas ei näita sihtrühma kogusuurus seda, kui suur osa ettevõtjatest näeb kitsaskohana liitumist võrkudega. Tuginedes maakondlike arenduskeskuste läbiviidud küsitlusele, on selliseid ettevõtjaid siiski piisavalt, mistõttu on ka vastav meede asjakohane ja vajalik.

Mõju hindamiseks halduskoormusele on arvesse võetud elektrivõrkudega liitumise pilootprogrammi tulemusi, tulemused on hinnangulised. Halduskoormus ettevõtjale taotluse koostamiseks ja esitamiseks on pilootprogrammi kogemuse põhjal hinnanguliselt 400 eurot, arvestusega, et ajakulu on viis tööpäeva ja keskmine koostaja brutotöötasu tunnis on 10 eurot.

Halduskoormus hinnangulise arvutuse põhjal Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusele ühe taotluse vastavuskontrolli tegemiseks on 30 eurot. Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse poolse sisulise hindamise hinnanguline halduskoormus on 80 eurot ühe taotluse kohta. Taotluste hindamiskomisjoni halduskoormus ühe taotluse menetlemiseks on viieliikmelise komisjoni puhul hinnanguliselt 50 eurot ühe taotluse kohta.

Kogu võrkudega liitumise toetuse esitamise, menetlemise ning hindamise tervikhalduskoormus on hinnanguliselt 560 eurot ühe taotluse kohta.

5. Määruse eelnõu seosed teiste meetmete ja valdkondlike arengukavadega

Määrus on seotud „Eesti ettevõtluse kasvustrateegia 2014–2020“ arenduse ja tootmise suunaga. Määrus panustab otseselt lisandväärtuse ja tootlikkuse kasvatamisesse, samuti täiendab olemasolevaid ettevõtluse tugimeetmeid, pakkudes ettevõtjatele tuge konkreetse kitsaskoha lahendamiseks, mida olemasolevad meetmed ei kata. Samuti panustab määrus „Eesti regionaalarengustrateegia 2014–2020“ eesmärkide täitmisesse.

6. Määruse eelnõu mõjud läbivatele teemadele

Määruse jõustumine mõjutab positiivselt regionaalarengut, kuna toetus on suunatud väljapoole Tallinna ja teda ümbritsevaid omavalitsusi ning Tartu linna. Samas on ülekandefekti tõttu võimalik, et positiivsed mõjud nt tööhõive osas ilmnevad ka programmi sihtpiirkonda mittekuuluvates omavalitsustes. Ülejäänud läbivaid teemasid määrus ei puuduta.

7. Määruse eelnõu rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja rakendamise eeldatavad tulud

Määruse elluviimise eest vastutab Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus. Määruse rakendamiseks vajalikud vahendid üks miljon eurot eraldatakse Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusele riigieelarvest. Tulud tulenevad toetust saanud ettevõtjate lisandväärtuse kasvust, mis pikaajaliselt mõjutab riigi maksulaekumisi positiivselt.

8. Määruse eelnõu koostööstamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati käskkirjana koostööstamiseks Rahandusministeeriumile ja Keskkonnaministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks sotsiaalpartneritele eelnõude infosüsteemi EIS kaudu. Määruse sisuline regulatsioon käskkirja omast ei erine. Koostööstamise käigus laekunud märkused ja nendega arvestamise tabel on seletuskirja lisas.

9. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

Urve Palo
ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister

Kooskõlastamisel esitatud märkustega arvestamise tabel

Kooskõlastaja	Märkus	MKMi kommentaar
Rahandusministeerium	<p>Eelnõu punkti 11.7 lisada täiendav hindamiskriteerium eelistamiseks projekte, millega luuakse täiendavaid maakonna keskmisest kõrgema töötasuga töökohti.</p> <p><i>Põhjendus: 2016.a. Kagu-Eestis ja Ida-Virumaal rahandusministeeriumi poolt rakendatud pilootprogrammi puhul oli toetuste eraldamise eesmärgiks nii lisandväärtuse kasv ja/või täiendavate töökohtade loomine. Piirkondliku tasakaalustatud arengu toetamiseks peaks võimalusel eelistama selliseid projekte, mis suudavad lisandväärtust kasvatada luues samaaegselt täiendavaid töökohti, mitte töökohti kaotades. Täiendava kriteeriumi lisamine annaks täiendava eelise projektidele, mille elluviimisel luuakse uusi töökohti või tõstetakse olemasolevate töökohtade töötasu ettevõtte tegevuse ümberkorraldamise tulemusena maakonna keskmisest tasemest kõrgemaks. Sobivate hästi tasustatud töökohtade olemasolu piirkonnas on üheks peamiseks elukohavalikut mõjutavaks teguriks ning riigi toetusmeetmed peaks soodustama piirkondade tasakaalustatud arengut, kui see ei ole otseses vastuolus toetusmeetme eesmärkidega. Antud juhul on tegemist regionaalsetele ettevõtetele suunatud toetusmeetmega, mida on võimalik kujundada selliselt, et see aitaks kaasa töökohtade tekkimisele Eesti eri piirkondades, ilma et kannataks toetusmeetme põhieesmärk – suurendada lisandväärtust ning kasvatada regionaalsete ettevõtete ekspordipotentsiaali.</i></p>	Arvestatud. Töötasu arvestus palgafondi põhisel.
	<p>Toetust saab taotleda taotlusvoorudes, taotlusvoore viiakse läbi kuni eelarve ammendumiseni. Seletuskirjas, vajadusel ka eelnõus, peaks täpsustama, kas programmi sihtpiirkond jääb geograafiliselt paika ka pärast kohalike omavalitsuse üksuste ühinemiste jõustumist 15.10.2017 või laienevad käskkirja reeglid ka uutele omavalitsustele. Tallinna linnaga piirnev Saue vald ühineb Saue linna, Kernu valla ja Nissi vallaga. Vabariigi Valitsus on teinud ettepaneku Tähtvere ja</p>	Arvestatud. Seletuskirja täiendatud. Käskkirja reeglid laienevad ka uutele omavalitsustele.

	Luunja valla ühinemiseks Tartu linnaga.	
	Juhime tähelepanu, et käskkirja ja seletuskirja vahel on ebakõlasid ja pole täpselt aru saada, kas programmi sihtpiirkonnaks on Eesti, sealhulgas ka Tallinn, selle lähivallad ja Tartu, või jäävad viimasena mainitud piirkonnad programmi sihtpiirkondadest välja.	Arvestatud. Ebakõla parandatud. Programmi sihtpiirkonna hulgas ei ole Tallinna linna koos ümbritsevate omavalitsustega ning Tartu linna.
	Soovitame punktis 2.6 lisandväärtuse arvutamise valem ümber defineerida järgnevalt: Lisandväärtus töötaja kohta = (aruandeaasta kulum + ärikasum + tööjõukulu) / aruandeaasta keskmine täistöökohaga töötajate arv, et kõigi taotlejate andmed oleksid esitatud samadel alustel. Eriti alustavate ettevõtete puhul on perioodi keskmised andmed asjakohasemad kuna nt töötajate arv võib perioodi jooksul oluliselt muutuda.	Arvestatud.
	Punkt 3.2.2 lõppeb sõnaga „ja“, mis viitab puudevale tekstile.	Arvestatud.
	Punktis 8.4 võiks täpsustada, mis hetkeks ei ole sõlmitud ehituslepingut.	Arvestatud. Taotluse esitamise hetkeks.
	Nõue 9.3 - kas vajalik ekspordimaht ei peaks olema sätestatud (st piisab ka 10 eurosest müügist Lätti)?	Vastame. Ekspordi asemel kriteeriumiks töökohtade loomine. Tegevusi ekspordi alustamiseks või kasvatamiseks hinnatakse boonuspunktidega.
	Punkt 9.9.10 (korrektne nummerdus oleks 9.10.10) – täiendada „...kinnistu omanikuga sõlmitud rendi-, hoonestusõiguse või kasutusvalduse leping“.	Arvestatud.
	<u>Osa 2</u> (mõisted): ettepanek defineerida ka „nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkonnad“, kuna see ei pruugi kõigile taotlejatele üheselt selge olla, aga samas on see üks taotlemise eeltingimusi;	Selgitame. Taotlemine ei ole piiratud tegevusvaldkondadega, seega on defineerimine oma aktuaalsuse kaotanud.
	<u>Punkt 3.4:</u> kahjuks ei saa sellest sõnastusest hästi aru. Viidatud on, et ettevõtja põhitegevusala võib erandina olla EMTAK koodi järgi ka muus valdkonnas, kui toetust taotlev projekt vastab punktis 3.2 toodule. Samas punkt 3.2 sätestab programmi sihtrühmana nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkonnas tegutsemise või et ettevõtja tegevusalaks oleks töötlev tööstus - kummalgi juhul ei nõuta, et tegemist oleks ettevõtja	Arvestatud. Otsustasime taotlemist tegevusalaga mitte piirata.

	põhitegevusalaga. Kas seletuskirjast ei ole abi. Ettepanek on sõnastust täpsustada, et oleks üheselt selge, kes võivad toetust taotleda ja kas punkt 3.2 käib ettevõtja põhitegevusala kohta või mitte.	
	<u>Punktis 6.3</u> on kirjas, et taotleja omafinantseering peab moodustama 40%, aga ettepanek on selguse huvides lisada ka eraldi punkt toetuse määra kohta (nt „Toetuse määr on kuni 60% abikõlblikest kuludest“).	Arvestatud.
	<u>Punktis 9.3</u> kasutatakse väljendist „saavutama ekspordi“, samal ajal kui teistes punktides (nt 1.5, 9.9.8) räägitakse „ekspordipotentsiaali realiseerimisest“ – ettepanek mõisted ühtlustada. Lisaks on küsimus, mida täpsemalt mõeldakse „ekspordipotentsiaali realiseerimise“ all, ehk oleks mõistlik ka see (või lihtsalt „ekspordipotentsiaal“) defineerida?	Arvestatud. Mõisted ühtlustatud, ekspord ei ole alustavate ettevõtjate puhul enam nõutav kriteerium.
	<u>Punkt 16:</u> lisada tuleks EASi kohustus säilitada toetuse andmisega seotud dokumente 10 aastat viimase üksikabi andmisest (otsusest) – vt komisjoni määruse nr 1407/2013 artikkel 6 punkt 4.	Arvestatud.
	<u>Punkt 16.6 ja 16.7:</u> punktis 16.6 on toodud loetelu infost, mida EAS võib avaldada oma veebilehel. Punktis 16.7 viidatakse, et õigusaktides sätestatud juhtudel võib EAS siiski avaldada ka muud infot. Juhime tähelepanu, et vastavalt konkurentsiseaduse § 49 ² lg 2 alusel antud VV määrusele peab abi andja (siin: EAS) esitama riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrile ka muid andmeid peale punktis 16.6 viidatu (nt toetuse saaja aadress, EMTAK kood vms). Seletuskirjas võiks seda mainida.	Arvestatud. Seletuskirja täiendatud.
	Seletuskirjas peaks vältima eelnõu punktide ulatuslikku tsiteerimist, seletuskiri peaks eelnõu teksti selgitama ja põhjendama.	Teadmiseks võetud.
	Lisaks 2 märkust: punktides 8.4 ja 9.2 kasutatakse sõnu „abikõlblikud“ ja „abikõlblikkus“ – peaks olema „abikõlblikud“ ja „abikõlblikkus“.	Arvestatud.
	Seletuskirja peatükis IV Käskkirja eelnõu mõjud tuleb tuua üldistatud kujul välja sihtgrupi suurus ning sekkumise ulatus.	Arvestatud.
	Ettevõtjate võrkudega liitumise programmi jaoks on eraldatud 2019. ja 2020. aastaks kokku 10 miljonit eurot. Teeme ettepaneku 2018. aastal läbi viia vaheanalüüs, kuidas olemasolev programm on toetuse saajate tegevust mõjutanud ning sellest tulenevalt ka enne 2019. aastat korrigeerida programmi tingimusi vastavalt analüüsi tulemustele. Palume see ära fikseerida ka programmi eelnõu seletuskirjas.	Ettepanek teadmiseks võetud.
	Eelnõu koos seletuskirjaga tuleks enne kehtestamist	Arvestatud, tekst

	esitada üle vaatamiseks keeleteimetajale keelevigade parandamiseks.	täiendavalt üle vaadatud.
Eesti Kaubandus- Tööstuskoda	Märkusi ei olnud.	